

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 229. szám.

Szombat, október 8.

Tisza Aradon.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, október 8.

Hálás kegyelettel ünnepelte a nemzet az aradi vértanúk dicső emlékét az idén is, mint mindig. Az a szent érzelem, mely a magyar hon szülőitől évről-évre nem lankadó buzgalommal vezérli az aradi vesztőhelyhez, nem változik az idő folyamán, ám az ünnepelés módjában olyan változás esett az idén, mely nagy meglepéssel tölthet el mindenkit e hazában. A képviselőház küldöttségét ez alkalommal Tisza István gróf, a többségi párt egyik vezérembere vezette Aradra, ugyanő tartott ünnepi emlékbeszédet s ezzel azt a felejthetetlen napját nemzeti történelmünknek, október hatodikát, kiemelte a tünetszerű pártmozgalmak keretéből s külsőségeiben is azzá avatta, aminek lennie kell, s ami volt is a szívek titkos rejtekében: a nemzeti kegyelet összeforrasztóan egyetemes ünnepévé.

Feszült érdeklődéssel várta a közvélemény Tisza István gróf aradi beszédét. Amióta ez a lángeszű államférfiu odahagyta visszavonultságát és ismét elfoglalta helyét a közélet mezején, megszoktuk őt mindenütt ott látni, ahol a nemzet vágyainak, gondolkodásának, akaratának tolmácsolására van szükség. A szerb bonyodalom idején, még a főrendiházban, ő fejezte ki a nemzet törhetetlen készségét helytállani az annexió minden következményeiért. A politika nagy válságában ő győzte meg az országot az új alakulás szükségéről. Az alkotmányos rend helyreállításával ismét ő indított meg a képviselőházban tartott egyik nagy beszédével egy hatalmas eszmearámlatot, a nemzetiségi kérdés végleges

és békés megoldása érdekében. A borromeo enciklikát ő ragadta meg alkalmul arra, hogy messzehallatszó szavával hirdesse a felekezeti béke és együttműködés szükségének nemes ígét. Szinte azt hinné az ember, hogy Tisza István zsenialitása szándékosan keresi a lehetetlenséggel határos nehézségeket, a legnehezebb feladatokat, hogy aztan diadalmaskodjék rajtuk. Ezt hinné az ember, ha nem tudná mindenki, hogy Tiszát nem a maga becsvágya, hanem a nemzet egyhangú ítélete állítja oda szellemi életünk harcosainak az élére.

Most különösen nehéz probléma várt rá. Gyakorlati politikusnak lenni s egy szersmind fentartás nélkül áldozni a hazafiság oltárán, dinasztikusnak maradni s a szabadságharc vértanuit ünnepelni fényes nyilvánossággal: a közönséges gondolkodás ebben ki nem egyenlíthető ellentétet látott s nem tudta elképzelni, hogy méltó kifejezést adhasson, a maga részéről is őszintén, a nemzet érzelmeinek Aradon az, a kinek olyannyira méltányolják tántoríthatatlan királyhűségét Bécsben. Nos, Tisza minden köntörfalazás nélkül, a legegyszerűbb uton fogott hozzá a probléma megoldásához és briliáns módon végezte el azt. Nem kellett lealkudnia semmit a hazafiságból, sem a dinasztikus érzelmeiből nem függeszette fel egyetlen elvét sem, nem került ellenmondásba multjával, saját magával, az maradt, aki volt; legfejebb a nemzet szemében nőtt, ha lehet, még nagyobbá.

Királyt s hazát szeretni összefér: ez volt a beszédnek alap gondolata s ez volt október hatodiki feladatának gyönyörű megoldása. Most utólagosan mindenki rájön,

hogy csak ezt fejtegethette Aradon is Tisza, aki egyik leglelkesebb szószólója, sőt létrehozója volt a király és a nemzet egyetértésének; de maga Tisza kellett hozzá, hogy ezt a megoldást megcsinálja és elfogadtassa az egész közvéleménnyel.

Remek beszédét azzal a felszólítással kezdte, hogy mindenki rázza le magát a hétköznapi porától, aki ebben a szent megemlékezésben együtt akar ünnepelni; felejtse el, ami másoktól elválasztaná és legyen homogén tagjává a gyászünnepet ülő nemzetnek. Azután azt a sajtóságot, végzettszerű vonását emelte ki történelmi munkának, hogy a legragyogóbb dicsőség mellett mindig ott van a legsötétebb árnyék; a nemzet büneitől legjobbjai lakoltak, hibáink foltját lekitünőbb fiaink vére mosta le. Így jutottunk Mohácshoz.

A nemzet csak úgy védhette meg magát a török benyomulástól, hogy állandó kapcsolatot keresett a szomszéd országgal s annak uralkodóját választotta királyává. Ezzel megszerezte ugyan a létalapot, de ki nem egyenlíthetőnek látszó ellentétek és félreértések és küzdelmek árját zudította magára. Idegen királyaink nem értettek meg minket. Abszolútizmust akarnak nálunk is, mint volt másutt, mert a hüberi társadalmat csak ez a kormányforma fékezhetette meg. Pedig nálunk nem volt hüberiség, a magyar nem szolga módon volt hü, hanem mint szabad ember ragaszkodott a maga választotta királyához. A legdinasztikusabb nemzetet, amely a korában a nemzeti egység jelképét tisztelte, félreértették királyai és ez vezetett véres ellenálláshoz. A legendás küzdelmet elnyomta a túlerő, de mindezt nem emberi gonoszság idézte elő, hanem belső ellentétek.

A „TORONTÁL” tárcája.

Negyedszázad.

— Jegyzetek a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület jubileumi emlékkönyvéből. —

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Igazi magyar kultúra csak úgy fog vármegyénkben magas fokra fejlődni, ha a népnevelés terén a fokozatos haladás eivét szem előtt tartva oda fogunk jutni, hogy minden lakója a vármegyének szíve-lélekkel magyarnak vallva magát, nemzeti erényeinket — a nyugati kultúrát nemcsak utánozva, de a magunkét fejlesztve — istápoljuk.

(Nagybcskerek.)

Dellimanics Lajos.

A festészet nagy művészet,
A zene szintén!

Nagyobb művészet az élet!
De a legnagyobb művészet —
Saját életén művész lenni.

(Nagyszentmiklós)

Gróf Nákó Sándor.

Minden fejlődésnek valamely alaptól kell következnie;

a vallásosnak rendíthetetlen hitből;
az állami életnek a nemzetek anyagi erőssége és szellemi fejlettségéből;
az alkotmányosságának a politikai érettségéből;

a tudásnak a szorgalom és éles észből;
a katonainak a bátorság és fegyelméből;
az anyagnak az ernyedetlen szorgalomból;
a művészetnek hivatottságból.

A kultúra fejlődésének és fejlesztésének is a tömegnél, hogy az látható lépésekkel haladjon, az alapját a lelkek, szívek, érzés és felfogás nemesítésében kell megvetni.

Nem elég az iskolai tanítás és könyvek terjesztése, a felfogásnak, amely a kultúrában

levő anyagokat magába veszi, nemesnek jónak a szép és igaz iránti érzékek már előbb telítettek kell lennie.

Amit a szem szépnek lát s a szív jónak érez, azt a harmóniába hozott lélek szívessen veszi fel s örömmel utánozza.

Látni kell a népnek és érzékileg is magába venni a szépet és jót, hogy azt megkedvelje és kövesse.

E pontján a nevelésnek kezdődik a gyakorlati élet hivatása kulturánk alapvetésénél.

Az összes hivatalos és hivatott társadalmi faktoroknak itt kell tettekben találkozniok es minden rendelkezésükre álló legcsekélyebbek is látszó eszközt és módot kihasználni, hogy a nép erkölcsi, nemes jó és szép iránti érzékét és hajlamait vezesse, nevelje és fejlessze; mert a kultúra csak ott fejlődhetik és ott találhat képességi alpra, ahol a lélek, szív és érzés már bizonyos fokot a nemességnek elérte — és az őstermészet durva szilajságából legalább részben kivetkőzött.

(Törökkanizsa.)

Tallián Béla

Mivel a kultúra, az ismeretek, a tudomány kimeríthetetlen, arra kell törekednünk, hogy első sorban az legyen belőle általánossá és közkincsé, ami az ember életének szobá és tökéletesebbé tételére, — a nemzet és haza erkölcsi és anyagi erejének növelésére a legalkalmasabb.

(Nagybcskerek.)

Jankó Ágoston.

Azoknak, kik a közművelődésért akár hivatásszerűleg, akár önzetlen kulturaszeretettel odaadóan fáradoznak, mindig szemük előtt kell tartani azt a megdönthetetlen igazságot, hogy „a félbolondok és a félig művelt emberek a legveszedelmesebbek“.

Éppen azért, a kultúra terjesztésének rögs de magasztos, áldást hozó de fáradságos küzdő terére csak azon tudattal szabad lépni, hogy ennél a vállalkozásnál meghátrálásnak helye

nincsen, ezt az egyszer már fölvert harcot, végig kell küzdeni a teljes győzelemig.

(Kiszombor.)

Rónay Jenő.

Már Széchenyi megmondta, hogy „a köz-intelligencia az a mérték, mellyel fogva a bölc s a nemzeteket mázálja“, — s ezt az igazságot lépten-nyomon bebizonyítva látjuk a világtörténelemben. A nyers erőt, mely a történelem első korszakaiban uralkodott a földön, ledöntötte trónjáról a kultúra és ma már nem a tömegelő, hanem a szellemi felsőbbiség igazgatja a világ sorsát. A hősiességnek és erőnek mintá-állama, az ókori Spárta, csak egy nevet — a Leonidásét írta be a világtörténelembé; a pálgári Athéne ellenben Plató és Aristoteles, Sophocles és Euripides, Phidias, Praxiteles és Socrates szellemét ajándékozta az emberiségnek. S amióta Moltke megállapította, hogy Königrätz és Sedan mellett a porosz iskolamesterek nyerték meg a csatát, azóta legfőbb gondja minden államnak, hogy a kultúrát minél magasabb fokra emelje. Legfőbb nemzeti érdek tehát a kultúra terjesztése; olyan hazafias misszió ez, melynek állam-fentartó jelentőségét soha se lehet eléggé hangsúlyozni. Ezért kell kormányoknak és társadalomnak egyaránt támogatnia minden olyan mozgalmat és intézményt, mely a kultúra szélesebb körű terjesztésére vállalkozik; mert a régi jelszót, hogy az erősebb legyőzi a gyengét; korunk ma már úgy variálja, hogy: az intelligencia uralkodik a tudatlan tömegeken.

Dániel László,

A nép művelése a legfontosabb állambatalmi és társadalmi kérdések egyike, különösen vármegyénkben, ahol az a magyar haza szeretetének a nemzetiségi szíve való beoltása és állandó ébrentartása szent kötelességét is magába foglalja. Ha ezen nagy kérdés megoldásában a megyei társadalom egyesülés útján külön is részt kíván venni és vállalkozását évek hosszú során át nagy erőlyel viszi a megvalósulás felé, nem-

Ezután a mély elméjű történelmi bevezetés után gyönyörű aoptézissal fordult Tisza a vértanuk szelleméhez, akiknek szent emléke el nem halványul, amíg magyar lesz a földön és azzal a kiengeszteléssel végezte elmélkedését, hogy a vértanuk halála nem volt hiába, mert akadtak hazafiak, akik megtalálták az utat a király szívéhez és akadt fenkölt király, aki a nemzet vágyait megértette. Az a király, aki visszaadta a nemzetnek az alkotmányos élet áldásait, visszaadta a honvédségnek a koronázási ajándékot, visszaadta Rákóczy hamvait a haza földjének és együtt ünnepelte a nemzetet a negyvennyolcas törvényhozás félszázados fordulóját.

Mi pedig büszkén gondolunk arra, hogy Tisza István gróf személyében akadt közéleti jelesünk, aki a hagyományos magyar királyhűséggel véglegesen kibékítette, összeegyeztette lelkünkben a nemzeti kegyeletet soha ki nem alvó érzelmeit.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 2/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 6 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Október 9. Nagybecskereki országos vásár.
Október 9. Tiszti szék.
Október 9. Lóverseny.
Október 10. A torontali nemzeti munkapárt gyűlése.
Október 10. Őszi rendes közgyűlés.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése
Október 8.

Barométer súlydó, délután 1:38 órakor: 759.7 mm.
Hőmérséklet: maximum 24.2 C, minimum 9.1 C. Csapadék: —.
Felhőzet: —. Szélirány és erősség: SE. 4.

Jóslat a következő 24 órára: Változás nem várható.
Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = túrtöfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

csak támogatást, de nagy hálát is érdemel. Vajha ez immár negyedszázadon át folytatott munkálkodást minél nagyobb és állandóbb siker koronázza.

(Deszk.) Báró Gerliczy Ferenc.

Örömmel üdvözlöm a „Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület”-et negyedszázados évfordulója alkalmából, mert mindenkor méltán megfélel a társadalmi és kulturális célok érvényesítésében maga elé tűzött nemes feladatának. Legkevésbé sem kételkedem — és bizvást reménylen — hogy a multban követett magasztos utórón törhetlenül tovább haladva a társadalmi és kulturális szempontból rendelkezésre álló minden eszközt fel fog használni arra nézve, hogy az ország jólétén belső méregként rágódó ugynevezett „nemzetiségi” kérdésnek is kedvező megoldást biztosítson, akkor fogjuk igazán elmondhatni gróf Séchenyi Istvánnal: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

(Csávoss.) Csávossy Béla.

Gondolatok.

A kultura akkor gyümölcsöző igazán, a mikor az emberszeretnek és az irgalomnak szolgálatába szegődik.

A műveltségnek drágaköve akkor van igazi helyén, ha annak aranyfoglalata a vallásos és erényes élet.

(Nagybecskerek.) Magyar Pál.
pápai kamarás, nagybecskereki apát plébános.

HIREK.

— Az őszi közgyűlés. Torontálvármegye törvényhatósága, mint ismeretes, október hó 10-ikén d. e. 10 órakor tartja a vármegye székházának nagytermében rendes őszi közgyűlést.

— Vacsora a főispánnal. Dellimanic Lajos dr. főispán és neje a hétfői őszi közgyűlés alkalmából ma este 8 órakor vacsorát adnak, melyre hivatalosak az összes főszolgabírák, Nagybecskerek és Nagyikinda polgármesterei és rendőrkapitányai.

— Az áll. választmány ülése. Torontálvármegye állandó választmánya tegnap délután dr. Dellimanic Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen a hétfői közgyűlés tárgyait készítette elő.

— A közig. bizottság ülése. A vármegye közigazgatási bizottsága október 10-ikén, hétfőn, d. e. fél 12 órakor tartja október havi rendes ülését a vármegyeház főispáni kistermében.

— Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Szentirmai Gyula és Róza Aranka okl. tanító, illetve tanítónőt az óbessenyői állami elemi iskolához rendes tanítónővé, illetve tanítónővé nevezte ki.

— A jegyzői nyugdíjintézet ülése. A torontálvármegyei községi és körjegyzői nyugdíjintézet választmánya október hó 10-ikén d. u. 4 órakor a vármegyeház alispáni kistermében ülést tart, melynek tárgysorozata a következő:

Nikolajevits István módosi jegyző kérvénye nyugdíjjogosultságának megállapítása iránt. — A vármegye alispánja bejelenti, hogy a 14/1910. jkvi sz. határozat alapján Tellery József részére évi 2348 kor. 76 fill. nyugdíjat tett folyóvá. — A m. kir. közigazgatási bíróságnak özv. Rakovitz Ágostonné nyugdíj ügyében kelt leirata. — Özv. Sztojnovits Ursóné kérvénye segély iránt. — Rothen Jánosné segély iránti kérvénye. — Herczeg Mórné segély iránti kérvénye. — Nagy János valányi segélykérvénye nyugdíj jogosultsága megállapítása iránt. — Özv. Meiszner Józsefné kérvénye végkielégítés és nevelési járulék iránt. — Végh Karoly és Jankovits Szilárd jelentése. — A község és körjegyzők 1911. évi költségelőirányzata. — És a még befolyandó ügyek.

— Uj ügyvédi iroda. Dr. Franz Zoltán, Franz J. L. takarékpénztári igazgató fia a Nagybecskereki takarékb. és előleggyűjtő épületében Hunyady- (Fő)-utca 6. szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

— Akinek gyakran fáj a feje, aki szédülésben vagy szivdobogásban szokott szenvedni, kérdezze meg orvosát, nem székrekedés következménye-e az egész baj? Ha így van, biztos segítséget talál a Ferencz József keserűvizben,

mely a legtökéletesebb természetalkotta hashajtó. Állandó használat mellett reggelenként éhgyomorra 1/2 pohár valódi Ferencz József-víz elegendő arra, hogy a belek rendszeres működését elérjük és így az eldugulás kizáró utókövetkezményeitől is megszabaduljunk. (42-1.1)

— Az élelmiszeruzsora. A rendőrkapitány-ság tudvalevőleg szigorúan megtiltotta a kofának, hogy a vidékről jövő élelmiszereket hetivásárok alkalmával délelőtt 10 óra előtt összevásárolják. A közönség köréből most mégis ismételt az a panaszot kapjuk, hogy a kofák a „szigorú” tilalom dacára is már kora reggel összevásárolnak mindent s így az árakat mesterségesen felszöktetik, ami a közönségre nézve nagy anyagi károsodással jár. Többen arról is panaszkodnak, hogy ezek a tömeges összevásárlások a piacon nyilvánosan, sokszor a piacra kirendelt rendőr jelenlétében történnek, anélkül, hogy a rendőr ezt észrevenné s az egyik-másik kofa annyira megy, hogy nem ritkán a baromfiára éppen alkudó gazdasszonyok kezéről üti el a baromfiakat, hogy azután borsos árakon ő a hasza el azokat. Ilyen panaszok mellett kívánatos volna, hogy a szigorú tilalom ne csak a papirososon maradjon.

— A torontali koleraveszedelem. A legutóbbi huszonnégy órában a vármegye területén újabb koleramegbetegedés vagy haláleset nem fordult elő. Jelenleg csak Czrepaján pusztit a kolera, mert a sándoregyházi és beresztóczi esetekről hivatalosan megállapították, hogy nem koleraesetek. A vármegyében eddig a legtöbb áldozatot szedte a pusztító járvány Czrepaján, ahol 11 megbetegedés fordult elő. Ebből 7-en meghaltak, 1 főgyógyult s 3-an még betegen fekszenek. Czrepaján nehéz helyzete van a hatóságnak, mert a lakosság elitkolja a betegedéseket s az óvintézkedéseket nem teljesíti s mivel nincs karhatalom, a hatóság nem is képes az óvintézkedéseket kellőképpen fogadtatítani. Ezért a vármegye alispánja táviratilag fordult a belügyminiszterhez s csendőrség vagy katonaság kirendelését kérte Czrepajára.

Ujvideki városi artézi jódosfürdő és vizgyógyintézet

jódban és nátrium-carbonátban gazdag hévízforrása rendén elsőrangú jódosfürdő, biztosan gyógyít csúzt, közhényt, ischiast, görvélyt, csontbántalmakat, női betegségeket, idegességet és mindenféle vérbetegséget. — Egész éven át nyitva. Magyarország legolcsóbb fürdője. — Prospektus. 796-10.8

Közművelődési törekvéseink eredményességének egyik nagy akadály, hogy nem dolgozhatunk gyakorlatilag, szemléltetően. Mit ér a legokosabb, a legékebb előadás, ha utána kijöven az utcára, az az észszerű ember megint csak a Balkánt látja maga körül. Ha a művelt, rendezett, tisztos lét számára tényleg utat akarunk nyitni népünk gondolatvilágába, úgy el kell őket látnunk a civilizáció intézményeivel. Olyanokkal is, a melyeknek ők még nem érzik a szükségességét. Mert ugyancsak csiga lépésekkel haladnánk, ha azt várnók, míg a nép maga igényli a civilizáció, a fejlődöttség lét eszközeit. Az nem baj, ha először idegenkedve vagy gunyosan, vagy közömbösen is fogadja azokat. Tíz esztendő múlva már természetesnek találja s gyermekeinek már első rendű igénye lesz az.

En tévesnek tartom azt a gyakran hangoztatott felfogást, hogy szociális bajainkat a nép megnövekedett igényei okozzák. Ellenkezőleg, azt látom, hogy nincsenek igényei s örvidenünk kellene, ha olyanokat felfedeznénk. De irányítani kell azokat oly helyzetek teremtése által, hogy ezek az emberi s nemzeti haladás igazi céljait szolgálják.

Ezen akciót a közpénzen létesített, a nagyközönség részére szolgáló alkotásokról kellene megkezdünk. Ezért pl. igen fényesre, a jövő igényei számára építeném a megyei kulturházat (könyvtár és muzeumot). Szokja meg az a leg-egyszerűbb napszám is, amelyik majd látogatni fogja, a csint, a tisztaságot, a rendet s éreze, hogy ott neki joga van otthonosnak éreznie magát. Tudja meg az a szegény nép, hogy ő és

a piszok nem testvérek. Hanem, hogy ő szegény-sége mellett is élvezheti az élet finomabb örömeit, a tisztaság, a viláosság, a tanulás, a szórakozás előnyeit. S ha a közcsarnokok márvány padlóján otthona lesz, önkéntelenül több gondot fog fordítani a maga megjelenésére, viselkedésére. Hogy drasztikus példát mondjak, annak a fényes tisztasága önkéntelenül vissza fogja tartani attól, hogy a padlóra köpjön.

Ha valahol új községvárat építenek, inkább szorítsák meg valamelyest a költségelőirányzat többi részét, de üljön az a falusi kupaktanács oly szép teremben, oly faragott székeken, hogy megilletődve érezze a maga fontosságát. Ezzel már több felelősségérzet és ünnepélyes tanácskozási rend fog oda beköltözni.

Kiszámíthatatlan az a hatás, mely ez uton a magánéletre fog áthárulni. Amit a fórumon, az ő rendelkezésére álló helyeken tapasztalt s megszokott, az lassankint át fog ragadni az ő szegényes otthonára is. S hogy ez, pl. csak a közegészségügy terén is mit jelent, azt a mi magyar hazánkban magyarázni felesleges. Hogy azonban ez irányzat nagyobb mértékben megvalósítható legyen, ahhoz oly sok pénz kellene, amennyiről a mi koldus viszonyaink között nem is álmodhatunk. Hisz egyelőre még a kórházakra sincs elegendő mértékben. És ugy látszik nem születtek még meg a magyar Carnegiek és Rockefellerok sem.

Mindazonáltal tétlenül, lemondóan, esügged-nünk nem szabad. Ha lassan is, de haladnunk kell ez uton is.

Propagandánkat, mely eddig leginkább az

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA v. SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482x200.101

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

— **Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskának.** Ha ezen veszedelemes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, úgy csak a Löcherer Cimexint használjuk, mert a Cimexinnel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Kollárich gyógyszerárban Nagybecskerekben és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán. 823-20.4

— **A nagybecskereki országos vásár.** Ma folytatták az itt tegnap megkezdett lóvásárt. A felhajtás ma sem volt valami nagy, mindazonáltal a forgalom aránylag eléggé élénk volt s a lovak a tegnapi áron keltek el. Ugyancsak ma délelőtt kezdődött meg a kirakóvásár, mely sikerültnek ígérkezik s amennyiben az időjárás holnapig nem fordul kedvezőtlenre, úgy mozgalmas és látogatott vásárra van kilátás.

— **Fertőzött ivóvíz okozta tudvalevőleg azt, hogy a kolera oly nagy mértékben elterjedhetett.** Tekintettel a még mindig fenyegető veszedelemre s a járvány továbbterjedésének eshetőségére, utalunk a rohitschi „Temploforrás”-ra, mint ivóvíz-pótlóra. A „Temploforrás” tiszta hegyipatak, így tehát mikrobamentes, savanykás ízű és biztos védelmet nyújt a víz által való fertőzés ellen. 535-1.1

— **Tűz a Harnoncourt-kastélyban.** Nagy ijedelem volt tegnapelőtt az écskai Harnoncourt grófi kastélyban. A kastély konyhájában ugyanis tűz keletkezett, amely csakhamar lángra lobbanította a konyha berendezését. Szerencsére sikerült idején megátolni a tűz továbbterjedését s így csupán a konyhaberendezésben tett mintegy 400 korona kárt, amely azonban biztosítás útján megtérül.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, közhvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölés mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a K-80, K-140 és K-2— a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni. 551-4.1

oktatás terén mozgott, ki kell terjesztenünk a gyakorlati életre is. Egyesületünk buzgó tagjainak, de a magyar kultúra minden barátjának a magán érintkezésben, a hivatali, az üzleti élet tág terén oda kell hatniok, hogy bármilyen új alkotás, alapítás, ne a régi megszokott kezdetlegességgel létesüljön. S nincs az a kicsiség, mely e téren fontos ne lehetne. Az üde, pázsitos közkert, a szellőztető készülékkel ellátott, ragyogóan tiszta hentes-bolt, a tiszta abrosz a korcsmában — s minek sorolnám fel a haladottabb let számra előálló igényt, — mind teljes értékű és nagyfontosságú gyakorlati kiegészítője leendő eddigi működésünknek. (Nagybecskerek.) Vinczehid Ernő.

A közművelődés terjesztésére első sorban a társadalom van hivatva. Mindnyájunknak össze kell fo munk, hogy ezen feladatot teljesítsük és nemzetünk kulturális haladását a nyugati országok színvonalára emeljük.

Hogy ezt elérhessük, mindenképp előt az alapot kell megteremtünk, melyre építve lépésről lépésre haladhatunk.

Ezért tartom a közművelődési egyesületek kötelességének, hogy a gyermekvédelem és a gyermeknevelés terén munkálkodó társulások tevékenységét egy erkölcsi, mint anyagi támogatásban részesítsék.

Kis nemzet vagyunk, igyekezzünk véreink számát szaporítani, azáltal, hogy védelmünkbe vegyük az elhagyott és segélyünk nélkül elcsenevezendő vagy züllesnek kitétt zsenge emberpalántákat.

Gyarapítsuk azok ellenálló képességét, erősítsük a létért való küzdelemben, oltuk beléjük a haza iránt való szeretet szent tüzét és nevejjünk belőlük hasznos polgárokat.

Egyesületünk vezetősége ezen az uton haladván, méltán rászolgál a legmesszebb menő támogatásra.

Isten áldása kísérje hazafias munkálkodását. (Nagybecskerek.) Steinitzer Géza.

A kulturát úgy képzelem tökéletesnek, ha az házi nevelési műveltséggel párosult. Van sok

Creme de Beurre Parisienne
(Parisí Vaj-Creme) Ara 3 korona
Cosmetikában korszakalkotó találmány.
Az arcbőr minden abnormális tisztatlanságát (vörös orr, szeplő, bibircs, ránc, stb.) **14 nap alatt eltünteti.**
Paris elite kedvenc toilette cikke.
Főraktárak:
Paris: Rue Rigoletto 7.
London E. C.: Idol Lane 7-8.
New-York: Sohn Street 90.
Mailand: Via Aurelio Saffi 9.
Wien: G. R. Fritsz.
Budapest: Török A.
Nagybecskerek Nikolits E. gyógyszerárja, Gabona-tér.
Prospektus gratis.

— **Tüzek a mezőn.** Mint Rudolfsnadról jelentik, ott a napokban délután a mezőn egyszerre két helyen is pusztított a tűz. Varga János földműves földjén a szalmakazal gyuladt ki és égett el, mely mintegy 200 korona kárt okozott, Wittmann Boldizsárnak pedig szintén a községen kívül felhalmozott mintegy 100 korona értékű takarmánya esett a tűz áldozatául. A kár mindkét esetben biztosítás révén megtérül.

— **Egy népszerű.** A „Moll-féle sósborszesz” által a betegeknek egy époly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (d)

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Molnar Ferenc rk. szobafestő és Kindl Gizella rk. — Ifj. Schitter Mihály rk. szobafestő és Heinrich Cecilia rk. — Fernbach Ferenc József rk. m. kir. segédszámíttst és Pervuleskó Ilona rk. — Popov Illés rk. földműves és Popmiatov Zvezdana rk.

Születések: Jági György rk. magánhivatalnok, leánya. — Ávender Vince rk. halász, leánya. — Meszaros Lajos rk. cselédközvetítő, fia. — Kugler Péter rk. kőműves, leánya. — Hajdu György rk. napszámos, fia. — Kolleth József rk. napszámos, fia. — Todorov Sándor rk. földműves, leánya. — Szücs Lukrecia rk. fia.

diplomás ember, illetve tudós, kiknek házi nevelése, társadalmi műveltsége nagyon hiányos. (Grabác) Vihely Géza.

Ki magam is ott állottam a Torontálmezei Magyar Nyelvtérjesztő Egylet bölcsőjénél s a magam módja szerint (német ujságot szerkesztettem askoriban) német nyelven csináltam propagandát a magyar egyesületnek, kétszeres örömmel ünneplem a jubileumát. S eltérve a vénülő emberek rendes szokásától, nem szegődtem laudatur temporis acti-nak, hanem igenis a jelennek örülök, melyben annyi buzgóságot, munkakedvet és eredményt látok.

Mikor ezelőtt huszonöt esztendővel megalakítottuk a magyar nyelvtérjesztő egyletet, nagyon is óvatosan léptünk előre, mert sok rosszakarattal, gunnyal, elenségeskedéssel s ami talán a legveszedelmesebb, sok közönyvel kellett megüzdenünk. S vagy két évtizedig kellett dolgozunk, alapozgatunk, félreértéseket eloszlattunk, a magyarokat meg kellett győznünk, hogy erre az egyesületre szükségünk van, a nemzetiségieket arról, hogy nem a mások kulturáját akarjuk elnyomni, hanem a magunkét fejleszteni és erősíteni, míg nagyobb sikereket értünk el. Kik ahhoz a hatalmas kulturépülethez, mely immár külsőleg is jelzi a csüggést nem ismerő munka alig sejtett sikerét, a köveket meg a homokot hordták, azok közül azóta sokan elköltöztek abba az országba, ahonnan egy vándor sem tér vissza. Áldás legyen emléktükön. Ők megtették kötelességüket nehéz viszonyok között, melyeket a fiatalabb generáció ma már alig képes megérteni.

Üdvözlémet, elismerésem s mint a torontáli magyar, hálás köszönetemet küldöm a kék Adria partjáról azoknak a bátor, dolgos, tette kész férfiaknak, kik annyi rátermettséggel, kitartással és sikerrel folytatják azt a munkát, mit mi annak idején szerény eszközökkel, de hívő bizalommal megkezdünk.

Isten áldása legyen az ő munkájukon s a megyei kulturegyeten mindenben. (Fiume.) Dr. Brájer Lajos.

— Mirkov Vitályos rk. napszámos, fia. — Schramek Ferenc rk. honvédszázados, fia. — Égető Márton rk. napszámos, fia. — Konstantinov István rk. napszámos, fia. — Gligorov János rk. zenész, fia. — Popov Pelyin György rk. földműves fia. — Kraljev Radivoj rk. napszámos, fia. — Cseszkó Mátyás rk. napszámos, fia. — Lukics Vitályos rk. földműves, fia. — Nures Dusan rk. napszámos, fia. — Nesztorov György rk. napszámos, leánya. — Mayer Aurél izr. bankigazgató, leánya. Rác Mihály rk. hivataliszolga, fia. — Zlatar Róza rk. cigányó, 2 fia.

Halálozások: Krippelsz Mátyásné rk. 45 éves, szkepszis. — Magda Julián rk. 14 éves, vörheny. — Özv. Popov Pálné rk. 78 éves, tüdőlob. — Özv. Frantz Istvánné rk. 72 éves, aggkór. — Radivojevics György rk. 80 éves, fuvaros, nyakrák. — Todorov Sándor rk. 24 éves, napszámos, vérhányás. — Schlitter Mihály rk. 47 éves, napszámos, arcrák. — Todorov Mioszava rk. 1 hónapos, görcsök. — Milenov Mátyásné rk. 22 éves, tüdővész. — Vashegyi Dávid izr. 74 éves, kárpitos, tüdőlégdag. — Flórin Milorad rk. 6 hónapos, görcsök. — Égető Márton rk. 8 naps, életgyenge. — Tóth János rk. 64 éves, napszámos, agyaguta. — Jovanov István rk. 40 éves, napszámos, tüdővész. — Gyurin Tivadar rk. 80 éves, napszámos, billentyűk elégtelensége. — Konstantinov Radivoj rk. 7 naps, életgyenge. — Zlatar János rk. 1 naps, életgyenge.

Színház, irodalom.

Színházi műsor:

Október 8. Szombat: A muzsikusk leány. (Operettújdonosság.)
Október 9. Vasárnap: Délután: Obsitok. Este: A muzsikusk leány. (Operettújdonosság.)
Október 10. Hétfő: Koncert. (Színműújdonosság.)
Október 11. Kedd: Tavasz. (Operette.)
Október 12. Szerdán: Bilincsek. (Drámaújdonosság.)
Október 13. Csütörtökön: Trenk báró. (Operett.)
Október 14. Pénteken: A föld. (Színműújdonosság.)
Október 15. Szombaton: Szerelmes asszonyok. (Operettúj.)
Október 16. Vasárnap délután: Trenk báró. — Este Szerelmes asszonyok.
Október 17. Hétfő: Haramiak.

Negyedszázad.

— **A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület Évkönyve.**

Most hagyta el a sajtót az az emlékkönyv, a melyet a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület negyedszázados fennállása alkalmából adott ki, hogy ilyen módon valamelyes emléket állítson negyedszázados munkássága határára.

Az emlékkönyvet „Negyedszázad” címmel lapunk felelős szerkesztője Somfai János szerkesztette, mint az egyesület titkára s amidőn hirt adunk a könyv megjelenéséről, a méltatást idegen kézre bizzuk. A méltatás az ország egyik legelőkelőbb és legnagyobb súlyú hírlapjának a „Budapesti Hírlap”-nak hasábjairól való s ez fölment bennünket attól, hogy mi külön foglalkozunk a könyvvel.

Ime a Budapesti Hírlap legutóbbi számában megjelent közlemény:

„Negyedszázad. Ezen a címen a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület negyedszázados évfordulója alkalmából emlékkönyvet adott ki. A könyvet Somfai János, az egyesület titkára szerkesztette, a ki nagy szeretettel és ügybuzgósággal gyűjtötte össze az egyesület működéséről szóló adatokat és okmányokat. Az egyesület huszonöt éves történetét is ő írta meg.

A mai egyesület 1885. évi szeptemberben alakult meg. Az közgyűlésen Kovács Ágoston királyi tanácsos elnököt, Rédl Ferenc nagybecskereki tanító írta a jegyzőkönyvet. Százhárom tagja volt akkor az egyesületnek, melynek védője akkor Thurn-Taxis Egon herceg volt, a vagona pedig 1282 forintba rúgott. A könyv első fele hí ismertetése az egyesület serény és eredményes munkásságának. Sok jeles s hazafias embernek érdeme az egyesület fölívragzása, a többi között meleg hangon emlékezik meg Schaffer Antal apátplébános, Várady Mihály, Szalay József, Brájer Lajos, Karácsonyi Jenő gróf, Dellimanics Lajos, Szabó Ferenc, Balázs József, Pacséri Károly, Klein Mór dr. főrabbi, Botka Béa kiváló érdemeiről.

Az utolsó öt esztendőben Vinczehid Ernő dr. megyei főjegyző, ügyvezető-igazgató faradozott a legsikeresebben az egyesület fölrendezésén. Az egyesület kulturamunkássága valóban meglepő. Munkásgimnáziumot tart fenn Nagybecskerekben, szabad liceumot ugyanott, továbbá Nagykikindán, Zombolyán és Törökbecsen. Nagybecskerekben ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára van, számos községben népkönyvtárt állított. Az egyesület évenként idegenajku gyermekeket telepített a nyári szünidőben magyar vidékekre magyar szóra, a felnőtt analfabéták számára tanfolyamokat rendez, a vármegye

közsegekben minden télen négy hónapig tartó ismétlődő tanfolyamokat tart a nép számára. A nagyobb közsegekben a magyar irodalom és művészet népszerűsítésére estétet rendez, a magyar nyelv sikeres tanításáért évente több tanítót s a magyar nyelvben való sikeres előmenetelért több száz tanulót jutalmaz, a szintársulatokkal népszerű művészi előadásokat rendez a munkások részére és hazafias ünnepekkel terjeszti a magyar nyelvet és kultúrát. Ezt a gazdag munkásságot részletesen ismerteti az emlékkönyvben az egyesület története, mint az egyesület évi jelentése is.

Az emlékkönyvben találjuk az egyesület negyedszázados jubilaris ünnepének és diszkönyvének részletes leírását és azután több értékes tudományos, ismeretterjesztő s az egyesület munkásságával kapcsolatos cikkely következik. Az első Rákosi Jenőnek Nagybecskerekéről írt cikkelye, melyet a jubilaris ünnep alkalmából írt s a mely a Budapesti Hírlap-ban is megjelent. Hosszabb, rövidebb cikkelyeket írtak még: Dellimanics Lajos dr., Nákó Sándor gróf, Tallián Béla, Jankó Ágoston, Czirbusz Géza dr., Rónay Jenő, Daniel László, Csávosy Béla, Magyar Pál, Vincze-hidy Ernő dr., Knyaskó Lajos, Steinitzer Géza, Faur Kornél, Vihely Géza, Klein Mór dr., Menczer Lipót dr., Harzer József, Bányai Jakab, Kralik László, Brájjer Lajos dr., Marton Andor, Farkas Geiza dr., Steinbach Antal, Semsey Gyula, Czarin a Szilárd, és Bósz Éde. Az ügyesen szerkesztett, izléses kiállítású, vaskos kötetet az egyesület tagjai ingyen kapják.

Az emlékkönyvben foglalt rövidebb cikkelyekből, jegyzetekből lapunk kereteihez mérten egy-néhányat mutatónak mai tárcánkban közlünk.

* **Clavigo.** Polgárek tegnap dicséretreméltó bátorsággal a klasszikus drámához nyultak s előadták Goethenek „Clavigo” című szomorujátékát. Clavigo Goethenek ifjabb éveiből való s nem tartozik a legkiválóbb munkái közé, de természetesen nagy poezissal, jellemző drámai ereje ebből sem hiányzik. Clavigo gyors munka volt amelyet főleg a szerepek kedvéért írt Goethe nyolc nap alatt Beaumarchais naplója alapján. A színházak, főleg a drámai színészek szeretik, mert paradés szerepeket nyújt s nálunk is többször adták régebben, ma azonban a közönség nagyrésze alig ismeri. Polgár szintársulatának drámai művészei tegnap kihasználták a hálás szerepeket s hatással érvényesítették képességüket. A címszerepben Gózon Béla finoman és jellemző színekkel festette az ingatag szerelme s Sz. Rosos Gizella igen hatásosan, diszkrét játéka mellett is megrázó drámai erővel játszotta meg Beaumarchais Mária szerepét. Szomorú Miklós drámai képességeit szintén kitűnően érvényesítette s hasonlóképpen igen jó volt Tihanyi Béla is Carlos szerepében. Jó volt azonban Turai Antal és Sárváry Nusi is, csak Nagy Pál rontott a jó együttesen haderásával. Általában igen jó gördülékeny előadás volt s nagyban hozzájárult a sikerhez, hogy mindenki kitűnően tudta szerepét s így a legcsekélyebb zökkenés vagy csak pillanatnyi fönnakadás sem zavarta az előadást, ami drámai daraboknál nagyfontosságú s már magában véve felsiker. A közönség is érdeklődött a darab iránt, mert ugyszólván teljesen megtöltötte a színházat.

Sport.

Lóverseny Nagybecskereken.

A Torontálmezei Agarász és Lovas-egylet tudvalevőleg holnap délután 2 órakor tartja meg idei háziversenyét az Elemér felé vezető országúttól jobbra eső területen.

A verseny intézősége a következő tagokból áll: Báró Baich Iván, Bobor Gyula, gr. Csekonic Sándor, dr. Dellimanics Lajos, Daniel Ferenc, Jankó Ágoston, Mebovidski Gyula őrnagy, dr. Perisics Zoltán és dr. Vincze-hidy Ernő. Versenytitkár: Demkó István, bíró: gróf Csekonic Sándor. mázsálók: Krzepelka Jenő és Stagelschmidt János, indító pedig Daniel Ferenc.

A verseny programja a következő:

I. Délután 2 órakor: Földművesgazdák sikversenye. Nyitva torontálmezei földművesgazdák részére. Díj: 5 drb. arany a győztesnek, 3 drb. arany a másodiknak és 2 drb. arany a harmadiknak. Tav. 1200 méter. Súlykiegyenlítés és nyereg nélkül lovagolandó. Díjtalan nevezés az oszlopnál.

II. Délután 2 óra 30 perckor: Sikverseny. Nyitva a Torontálban és vele határos vármegyékben allomásozó tisztek és minden torontáli lakos részére. Győztesnek a torontáli hölgyek tiszteletdíja, másodiknak az egyleti al-elnök tiszteletdíja. Tav. 1400 méter. Súly: 3 év 68 kg., 4 év 72 kg., 5 és idősebbeknek 73 kg. Herélt és kancáknak 1, 1½, félvérűeknek 5 kg. engedmény. Szinek vagy egyenruhában lovagolandó. Nevezési díj 10 korona.

Nevezések: Solymos Gusztáv: „Gavette” id. p. k. Egyenruha, sárga szalag. Súly 71½ kg. Roboncz Gida: „Linda” 3 éves p. k. Kék test, vörös ujjak és sapka. Súly 66 és fél kg. Bobor Gyula: „Kohailon Rasid” 6 éves s. b. Kék-sárga kockas test.

Dr. Vincze-hidy Ernő: „Tom” idős s. h. Fehér test, piros-kék szalag.

III. Délután 3 órakor. Földművesgazdák ügetőversenye. Nyitva torontáli földművesgazdák részére. Távozság 5000 méter. Győztesnek 5 drb. arany, másodiknak 3 drb. arany, harmadiknak 2 drb. arany. Díjtalan nevezés az oszlopnál.

IV. Délután 3 óra 30 perckor: Ügetőverseny kettős fogatok részére. Nyitva torontáliak részére, urkocsikok által hajtvva. Távozság 5000 méter. Amerikai és orosz telivérnek 1000, amerikai és orosz félvérnek 500 méter térhátány. Győztesnek a nagybecskereki hölgyek díja, a másodiknak tiszteletdíj. Tét 10 korona, dupla téttel nevezés az oszlopnál.

Neveztek: Gyertyánffy Andor: „Kincsem” 6 éves p. k., „Kedves” 7 éves p. k.

Solymos Gusztáv: „Cukros” 5 éves p. k. és „Dóra” 5 éves p. k.

Simontics Andor: „Preda” 8 éves vércse derek k., félvér amerikai és „Rasswitz” 9 éves sötét p. k. félvér amerikai

Demkó Vidor: „Viola” id. sz. k. és „Vilám” id. sz. k.

Löwy Zsidmond: „Mady” id. sz. k. és „Mezes” 6 éves sz. h.

V. Délután 4 órakor. Vadászverseny. A Torontálban és vele határos megyebeli tisztek és minden torontáli lakos részére. Győztesnek az egyleti elnök tiszteletdíja, másodiknak az egyesület díja és minden résztvevőnek emléktárgy. Távozság körülbelül 6000 méter, súlykiegyenlítésben. Színekben vagy egyenruhában lovagolandó. Tét 10 korona és minden indulótól további 10 korona. Dupla téttel nevezés az oszlopnál.

Neveztek: dr. Vincze-hidy Ernő „Tom” id. s. h. és „Perza” id. s. h. Fehér test, piros-kék szalag.

Samarjay Sándor huszárszázados: „Csallit” 5 éves p. h. 73 kg. Egyenruha, kék-sárga szalag.

Petrovics István: „Hani”. Egyenruha, szalag. Solymos Gusztáv: „Gavette” id. p. k. Egyenruha, sárga szalag.

× **Vivókurzus Nagybecskereken.** A Torontáli Athletikai Club — miat már említettük, — báró Malvica Andot, a legkiválóbb olasz vivómesterek egyikét Nagybecskerekre telepítette, hogy itt a vivás nemes sportjában mozgalmassabb életet keltsen. Malvica október 15-től május 15-ig az Athletikai Clubban vivókurzust is tart, de tanít a Clubban kívül is akár magánosokat, akár társaságokat. Az érdeklődők forduljanak dr. Vincze-hidy Ernő megyei főjegyzőhöz, az Athletikai Club elnökéhez, vagy Várkonyi Józsefhez, (megyeház), akik szívesen adnak bővebb felvilágosítást.

TÁVIRATOK

A portugál köztársaság.

Nyugalom az országban. — A köztársasági kormány dolgozik

Budapest, okt. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A portugál helyzet képe mindjobban tisztul a külföld szemé előtt. Ma már körülbelül határozottan meg lehet állapítani, hogy a portugál királyságnak vége s az ország, mint köztársaság fog szerepelni az európai államok sorában. A mai jelentések szerint ugy Lissabonban, mint az egész országban rend és nyugalom van. Az ország egész lakossága helyesléssel fogadja az új alakulást s a monarchia hívei olyan csekély számban vannak, hogy meg sem mernek moccanni. Az ideiglenes köztársasági kormány a legkomolyabban veszi a dolgát s lázasan dolgozik, hogy véglegesítse az új államformát. Már mélyreható munkaprogramot is adott, úgy, hogy ha mindezt megvaló-

sítja, az eddig koldus országra szebb napok virradnak.

A legutóbbi eseményekről szóló jelentéseink az alábbiak:

Budapest, okt. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A legújabb lissaboni táviratok szerint ugy a fővárosban, mint az egész országban teljes a nyugalom s az ország népe mindenütt lelkesedéssel fogadja az új alakulást. A mai jelentések azt tudatják, hogy a forradalom meglehetősen sok vérrel és áldozattal járt. A forradalmi éjszaka s az azt követő délelőtt harcainak mintegy 3000 ember esett áldozatul. Az elesettek a municipális gárdából s egy monarchista lovasezredből valók. A bombázás és az ágyuzás szintén sok kárt tett. A lakosság azonban a forradalmi izgalmon már túl van, amit bizonyít az is, hogy teljes rendben és csendben megy az áldozatok temetése. Az ágyuzás okozta károkat és romokat igyekeznek gyorsan eltüntetni.

Budapest, október 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lissabonból sürgönyzik: Az ideiglenes köztársasági kormány proklamációt bocsátott ki, amelyben tudatja munkaprogramját. A munkaprogramban foglaltatik: A közoktatás modern fejlesztése, a szárazföldi és tengeri haderő erősítése, a bírói hatalom biztosítása, az autonómia megvalósítása, a vallási missiók kiutasítása, a hitel erősítése, az állam és az egyház szétválasztása s a vallásoktatás eltörlése. Az ideiglenes köztársasági kormány három hónapra tervezi munkásságát amely idő alatt előkészíti az új alakulást, kiírja az új választásokat s egybehívja az új alkotmányozó gyűlést, amely véglegesíti a köztársaságot.

Budapest, okt. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lissabonból sürgönyzik, a Portugáliához tartozó Azori szigeteken, valamint Madeira szigetén is proklamálták a köztársaságot.

Budapest, október 8. (A „Torontál” ered. távirata.) A Reutter-ügynökség jelentése szerint Manuel király, valamint az uralkodócsalád tagjai minden nélkül menekültek s csak a legszükségesebb ruháikat tudták magukkal vinni. Az exkirály Anglia felé hajózik s valószínűleg holnap ér oda.

Egy londoni jelentés szerint Wood-Northamptonban az orleansi herceg kastélyát nagy gyorsasággal hozzák rendbe. Azt hiszik, hogy a kastélyt az ex-király számára rendezik be ideiglenes szállásul.

Budapest, október 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Washingtonból sürgönyzik: az Unió kormánya jegyzéket kapott a portugál köztársasági kormánytól, amelyben közli a köztársaság proklamálását. A washingtoni kormány a jegyzékre nem válaszolt.

Budapest, október 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a szociáldemokrata „Arbeiter-Zeitung” mai számát „Éljen a köztársaság” című cikke miatt, a melyben a köztársaságot dicsőíti, elkobozták.

Budapest, okt. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisi jelentés szerint a köztársasági kormány kijelentette, hogy első feladatát az fogja képezni, hogy az országot a jezsuitáktól megtisztítsa, mert szerinte azok a fő okozói az ország és a nép nyomoruságos helyzetének.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, okt. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt a király ma délután 1 órakor külön kihallgatáson fogadta, a melyen a miniszterelnök jelentést tett a közös miniszterekkel folytatott tanácskozásokról. Khuen gróf este 9 órakor utazik vissza Budapestre.

A pénzügyminiszter utja.

Budapest, okt. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik,

Lukács László pénzügyminiszter ma délben visszautazott Budapestre.

Merénylet egy főispán ellen.

Budapest, október 8. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Aradról sürgönyzik, Urbán Iván főispán lakásába az este ismeretlen tettesek belöttek. A golyó szerencsére senkiben sem tett kárt. A vizsgálat folyik.

Határidő-üzlet.

Budapest, október 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatok a következő árakat jegyezték: Buza (áprilisra) . . . . . 14.42 — — Rózsa (októberre) . . . . . 14.70 — — Rózsa (áprilisra) . . . . . 15.02 — — Zab (októberre) . . . . . 15.76 — — Tengeri (májusra) . . . . . 11.02 — —

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapesti) jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzügyről.

Budapest, október 6.

A pénzügyi viszonyoknak Európaszerte észlelhető feszültsége, az izraelita ünnepek miatt különben is gyenge forgalom és a Portugáliában tegnap kitört forradalom voltak azok a momentumok, melyek a budapesti értéktőzsde árfolyam alakulását az elmúlt hét folyamán befolyásolták és ennek megfelelően az árfolyamok csaknem az egész vonalon kissé lemorzsolódtak. Mai napon azonban, miután a tőzsde a portugáliai eseményeket nyugodtabban mérlegelte és az a vélemény alakult ki, hogy az ott kitört forradalom a nemzetközi politikára alig lesz hatással, a tőzsdén nyugodt hangulat mutatkozott és különösen a nemzetközi értékek piaca megszilárdult. Így pld. a magyar hitel részvény árfolyama mai napon 5-6 koronával javult.

A bankértékek közül egyébként a magyar agrár és járadékbank részvényei állottak az elmúlt hét folyamán az érdeklődés előterében és árfolyamuk több mint 10 koronával emelkedett. Az ezen részvények iránt mutatkozott nagymértvű keresletet különböző híresztelésekkel hozták kapcsolatba, amelyek azonban mindezekig nem nyertek megerősítést. Az utóbbi napokban a Pesti magyar kereskedelmi bank részvények is igen élénk kereslet mellett jelentékeny árfolyamot értek el, amit a magyar agrár és járadék bankkal létesítendő érdekközösség hírével magyaráznak. A forgalomba került egyéb bankértékek, így Magyar jelzáloghitelbank és Magyar leszámítolóbank részvények csak lényegtelen árfolyamváltozást szenvedtek.

Az iparvállalati részvények közül élénk kereslet mutatkozott a lefolyt héten némely téglagyári érték, nevezetesen a köszénbánya és téglagyári (Drasche) részvények iránt, továbbá az északmagyarországi köszénbánya részvények iránt emelkedő árfolyamok mellett. Keresettek voltak továbbá átmenetileg a Danubius hajógyári, továbbá az Atheneum-nyomdai részvények.

Tartott árfolyamok mellett állandóan élénk érdeklődés tárgyát képezték a közúti és városi villamos vasúti részvények. Az osztrák-magyar államvasút részvények némi árfolyamot értek el.

A pénzügy, úgy nálunk, valamint külföldön utóbbi időben erősen lett igénybe véve és az Angol bank további kamatlábemelését nem tartják kizártnak. Bár minden jel arra mutat, hogy az Osztrák-Magyar bank is kénytelen lesz a hivatalos kamatlábat felemelni, ennek időpontja tekintetében még nagy kétség uralkodik.

A sorsjegypiac alig tüntet fel változást; a Magyar jelzáloghitelbank konverzionális sorsjegyei iránt tartott árfolyamok mellett állandóan élénk érdeklődés mutatkozik.

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Nyilttér.

B rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szer

1046/1910. sz. Baranda község előljárásgától.

Hirdetmény.

Alólirott község előljárásga egy szivattyus kut furásának biztosítása céljából 1910. évi október 16-ik napján d. u. 2 órakor a község házában nyilvános szóbeli árlejtést tart.

Baranda, 1910. évi október 5.

Malagurszky, s-jegyző (857-21) Milovánov Lyuba, albiró.

УДОУНСАГОК!

WEHNER
ГЫОРГЫ

ДИВАТАРУ СЕБ
НАГЫБЕСКЕРЕК, Хунади-(ф)у.

kéri a nagyrebecsült
hölgyközönséget ::

**a kötött női kabát-
és Anto sapka-
ujdonságok szives
megtekintését**

minden vételkényszer
:: nélkül. ::

УДОУНСАГОК!

6280/1910. sz. Az antalfalvai járás főszolgabirjától.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett jarkováci orvosi állásra pályázatot nyitok és felhivom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket, eddigi működésük igazolása mellett, folyó évi november 10-ig annál is inkább nyujtsák be, mert később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Kérdéses állással következő javadalmazás van egybekötve: Az államtól évi 1600 kor. fizetés. Ezenfelül a községtől fizeteskiegészítésként évi 1000 kor. Lakhér évi 400 kor. Három öl tüzifa vagy ennek ellenértékéent 84 kor. Törvényhatóságilag jóváhagyott husvágatási szabályrendelet szerint a vágatási díjak megváltása címén évi 300 kor.

Ezenfelül a halottkémi, látogatási, valamint műteti díjak az érvényben levő szabályrendelet értelmében.

Antalfalva, 1910. évi október 4.

852-2.1 Zsiros, főszolgabiró.

STOCK
Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Óvakodjunk utáztatoktól.

Kapható minden jobb üzletben.

729-40.6

Kezdő ügyvédjelöltet és gyakorlott irnokot keres

azonnali belépésre,
kifogástalan szerb nyelvtudással
dr. Pejov Lipót, antalfalvai ügyvéd.

(859-1-1)

3012/1910. sz. Ozora község előljárásgától.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Ozora község képviselőtestülete két mélykútnak a létesítését határozta el, melyek a község belterületén kijelölendő helyeken furandók.

Furási feltételek a községi előljárásgnál naponta a hivatalos órák alatt betekintethetők. Írásbeli ajánlatok az ajánlott összeg 50%-ának csatolásával Ozora község előljárásga címére folyó évi 14-ik napjáig benyujtandók.

Elkéselt, vagy az előirt bánatpénzzel el nem látott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A beérkezett ajánlatok folyó évi október hó 15-én fognak tárgyalatni. A község azonban fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

Csakis oly vállalkozók ajánlata vétetik figyelembe, kik maguk hivatásszerűleg foglalkoznak kútfurással.

Ozora, 1910. évi október 3.

856-2.1 Községi előljárásg.

Alkalmi eladás.

Elhurcolkodásom miatt folyó hó végéig féláron eladok egy szép és jókarban tartott ebédőberendezést és szalngarnitúrát, továbbá különféle lakásberendezési, villamvilágítási és háztartási tárgyakat. — A további hirdetést azonban beszüntetem. :- :-

Nagybecskerek, Gizella-part 7. sz. alatt.

Faur Kornél, műszaki tanácsos.
(831-1-1)

6280/1910. sz. Az antalfalvai járás főszolgabirjától.

Pályázati hirdetmény.

Csenta (Torontalm.) községben üresedésbe jött községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket, eddigi működésüket, életkorukat, orvosi működésüket igazolva, hozzám folyó évi november 10-ig nyujtsák be.

Az orvos javadalmazása: 1600 kor. törzsfizetés az állampénztártól, 400 kor, Csenta község pénztárából, 1 kor. nappali, 2 kor. éjjeli látogatási díj, 120 kor. husvizsgálati díj, halottkémi díj 40 fill., 2 öl kemény tüzifa és modern 4 szobás lakás. Kilátása lehet az orvosnak kézi gyógytár engedélyre.

A szegények ingyen gyógykezelendők. A lakosság száma 3000, nemzetisége szerb.

Antalfalva, 1910. évi október 4.

853-2.1 Zsiros, főszolgabiró.

A „Kiszombori Segélyegylet s Hitelszövetkezet felszámolás alatt“ felszámolási mérlege.

1	Felszerelési számla	942	01	1	XIV. évt. 20 fill. vagyon-számla	921	44
2	Hiány-számla	16764	21	2	XV. " 20 " " "	257	86
3	Pénztár-számla	849	52	3	XVI. " 20 " " "	576	92
4	Váltó-számla	106934	—	4	Visszleszámitolási-számla	48500	—
5	Kötvény-számla	126212	—	5	XVIII. évt. 20 fill. vagyon-számla	81	55
				6	XVII. " 20 " " "	337	65
				7	XVI. " 20 " törzsbetét-számla	8599	40
				8	XIX. " 20 " " "	1279	—
				9	XV. " 20 " " "	2689	60
				10	XVII. " 20 " " "	11446	80
				11	Betét-számla	162645	71
				12	XIV. évt. 20 fill. törzsbetét-számla	5747	—
				13	XVIII. " 20 " " "	5634	20
				14	Üzleti eredmény	2984	61
		251701	74			251701	74

A „Kiszombori Segélyegylet s Hitelszövetkezet felszámolás alatt“ alulírott felszámoló a szövetkezet közgyűlése által 1909. évi december hó 30-án 2/1909. kg. sz. alatt hozott és a nagyikindai kir. törvényszék 1933/910. ker. számú határozatával tudomásul vett határozat rendelkezéséhez képest és az 1875. évi XXXVII. t.-c. 112 §-ára való hivatkozással a jelen mérleg szerinti aktívákat és passzívákat a „Kiszombori Takarékpénztár-részvénytársaság“-nak átadtuk.

Kiszombor, 1910. augusztus hó 20-án.

Kiszombori Rónay Jenő s. k.

Árpás Gyula s. k.

Okrös József s. k.

Doó Sándor s. k.

Molnár Károly s. k.

Galla János s. k.

A „Kiszombori Segélyegylet s Hitelszövetkezet felszámolás alatt“ alulírott felügyelő-bizottsága jelen mérleget felülvizsgálta azt mindenben helyesnek találta.

Kiszombor, 1910. augusztus hó 20-án.

Gille Endre s. k.,
bizottsági elnök.

854-11

Bund Henrik s. k.,
bizottsági tag.

Faragó Mihály s. k.,
bizottsági tag.

Berson
gummisarkok
még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

Fix fizetés
és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyeknek részle-fizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 kor. Hecht bankhoz, részvénytársaság. Budapest, Ferenciek-tere 6.
464-x 19

Rohitsi
Tempel -forrás. Szénásvadús, diétetikus, údító asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.
Styria Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurtnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdaganatnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknek, a légutak hurutos bántalmánál.
Donati a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás leg-erélyesebb hatással. Főképen indikálva: idült bélhurtnál, obstipációnál, epekövél, elhízási hajlamnál, csúszl és cukorbetegségül.
Legdúsabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.

TEGYEN EGY KÁRTYÁRA 5 FILLÉRT
(804b-5.2)
bélyegben, rendeljen nálunk vagy
40 havi . . . . . K. 5.—
32 " " " " " 5.90 részletre
24 " " " " " 7.40
Convertált Magyar Jeltalogsorsjegyet ÉVI 6 HUZÁSSAL ÉS NYERHET
már a f. évi október 25-iki és december 27-iki húzásokon
1 MILLIÓ 100.000 KORONÁT
Ha az első részletet postautalványon hozzánk beküldi, megkapja a sorsjegy számát tartalmazó vélteli okmányt és a további részletek portómentes befizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lapokat. Ha az első két részlet egyszerre küldeti, a harmadikat ingyen nyugtázzuk. Minden sorsjegy okvetlenül nyer. A legkisebb nyeremény is nagyobb a sorsjegy áránál. Hatósági ellenőrzés mellett megállapított törvényes árak.
Megbizottakat bármely helységben alkalmazunk.
Magyar Mercurbank r.-t., Budapest, Ferenx József-ter: 5. (Gresham-palota).

3317/1910. sz. Basahid község előjáróságától
Árverési hirdetés.
Alulírott község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Basahid község tulajdonát képező „Gréda“ nevű földek 2 holdas parcellákban, összesen 450 hold nyilvános árverés útján folyó évi 17 é n d. e. 9 óraker bérbe fog adni készpénzfizetés mellett.
Basahid, 1910. évi október 7.
855-1.1 Szávics, jegyző.

Megfojt es az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak
Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitinő izüek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és széküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskerekén: Kellner József, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor gyógytárakban és Mehlkuhn Dezső droguájában.
Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárában.
801-26.1

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

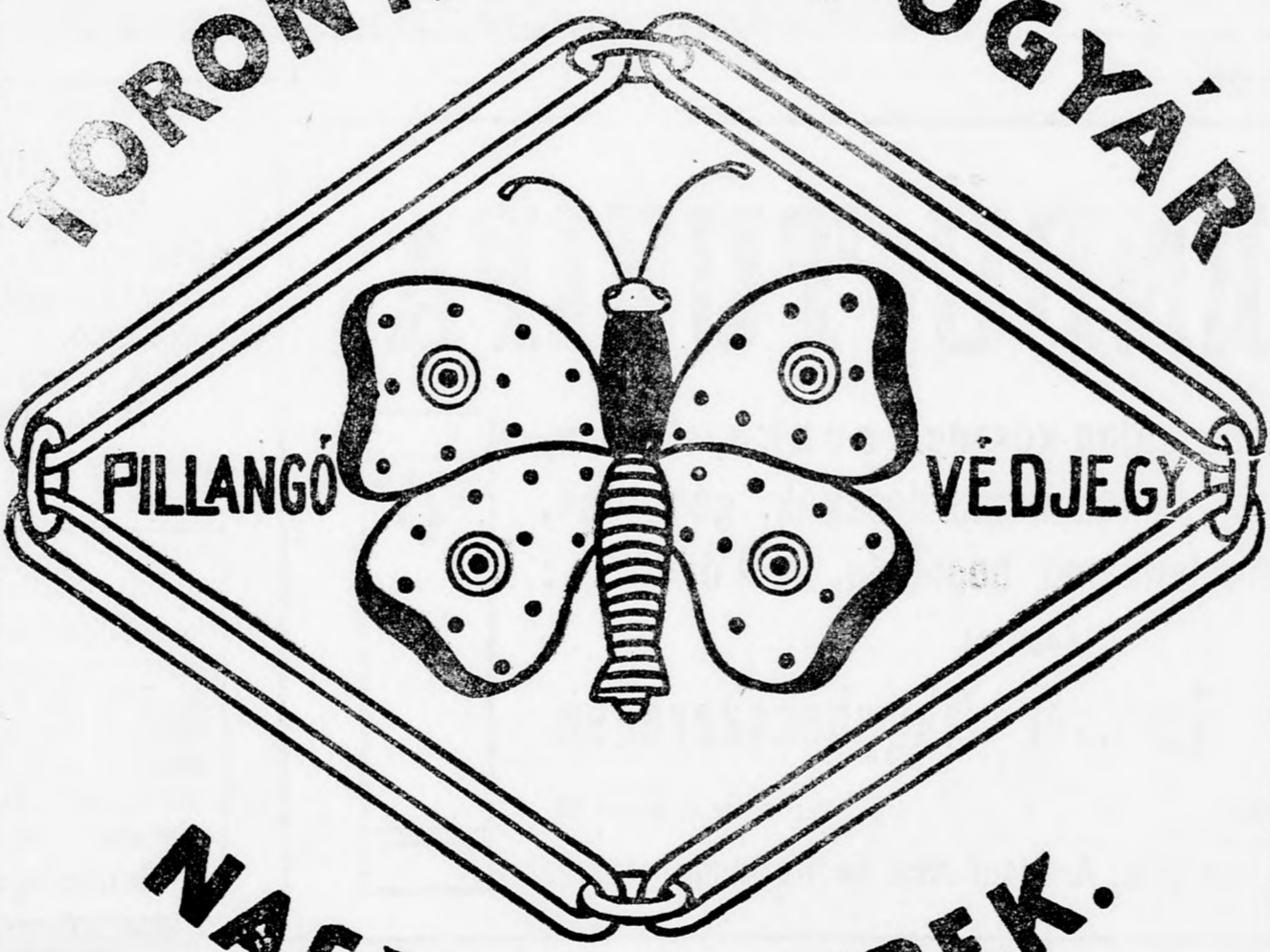
Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyenek jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság

739x71 57

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKERÉK.

Külön
Torontáli cipő-osztály.
Telefon 201.

Külön
Torontáli cipő-osztály.
Telefon 201.

Látta-e Ön már a

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F. cég**

új „ÁRUHÁZÁT”?

641-x 49

Nem? Hát tekintse meg!

Erős férfi bőrstrapa cipőnek ára 3 ft 75 kr. párja.

Torontáli cipők, esernyők, ruhadisz, téliingek nagy választékban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és állathántalmak, gyomorgörcs és gyomorché, rögzült székrekedés, májbántalom, vértelenség aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg nyitottak.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a Moll feliratú ónozzal van zárva

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közkönyv, csúsz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékküldés

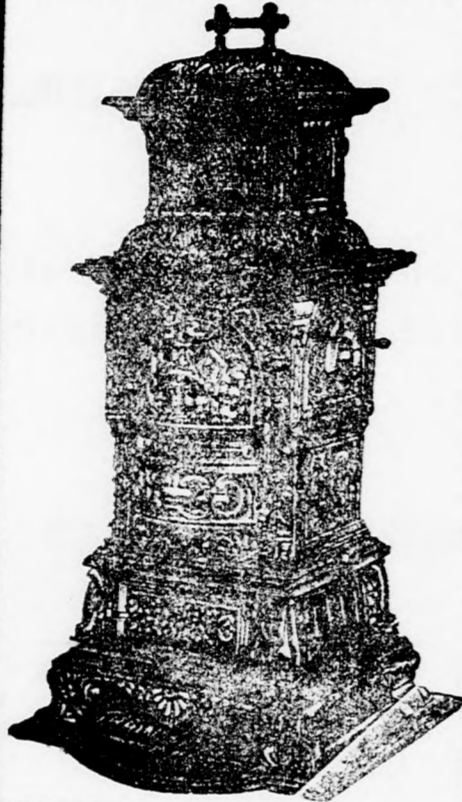
Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

778-X4.

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonégyű.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel egész léten ég, miáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakaríthatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályzó.

Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal
vaskereskedésében
az arany kaszához
Hunyadi-utca 606/37.

722-6032

A Magyar könyvtár

valamint a

Reclam's Universal Bibliothek

összes kötetei

állandóan

raktáron

Almágy és Szepessy

könyvkereskedésében

Nagybecskerekén.

850-X2

1301/1910. sz.

Orlovát község előljáráóságától.

Árlejtési hirdetmény.

Orlovát község két mélykutat, esetleg ártézi kutat furatni szándékozik.

Ezen célból folyó évi október 9-én

Orlovát község házában árlejtést tart.

Az ajánlatok írásban beadandók

A feltételek alólirotnál bármikor megtudhatók.

Orlovát, 1910. évi szeptember 30.

838-3.3

Popovics, főjegyző.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉMET

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozók és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szep-
lőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat
stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak
az arc bőr, hanem a nyak, váll és kéz fehé-
ritésére és szépítésére is legalkalmasabb.
Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden
gyógytárban és drogeriában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Nagybecskerekén: Jakobi Ármán, Kellner
József, Vági Sándor gyógyszerárakban és Melkulin
Dezso drogeriában. (260b-77)

forduljon minden érdeklődő, ki

sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, diszcszerjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok

FISCHER és Társa

faiskolák és szőlőoltványtelepek

(elsőrendű áru) európai és
amerikai sima és gyökeres
vesszők. Oktató diszárjegyzék
kivánatra ingyen. 783-124

ELSŐRENDÜ TŰZIFA,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén,
kovács-köszén, mindennemű deszkák, gerendák,
: tölgyfa, mindennemű bognárfa, szőlőkaró ::

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskerekén.

rodai telefonszám 35.

Fatelepek telefonszám 89

Fatelepek: Kóna-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

787-307

8033/1910. sz.

Bóka község előljáráóságától.

Pályázati hirdetmény.

Bóka községében egy községi irnoki
állás évi 720 korona fizetés és 216 kor.
drágasági pótlék élvezete mellett azonnal
betölthető.

A szerb nyelv ismerete kívánatos.

Bóka, 1910. évi október 4.

846-3.2

Az előljáráóság.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok tör-
vénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.)
5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk
hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis
urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly
szándékuk van és gyors házassághoz akadály
nincsen, irjanak e címre: 11x37.34

L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már
sok éve a legjobb bedörzsölésnek bizonyult
köszvénynek, osztnál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
céggel jellemezve ellátott dobozba van csoma-
golva. Ára üvegekben K.—50, K 1.40 és
K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

851x1.1

Új szabóüzlet.

Tóth József a Kovács Gedeon, majd legutóbb a Frank Lajos nagy-
becskereki szabó cégek volt szabásza önállósította magát és a

Hunyadi-utcában lévő, volt Wassermann-féle
helyiségben, Eisenstädter-cég mellett

üzletet nyitott.

Elvállal mérték után pontos készítésre női kosztümöket, paletókat, téli-
kabátokat, továbbá mindenféle férfiruhákat a legújabb kivitelben.

Raktáron tart igen nagy választékban angol és magyar férfiruha szöveteket.
Az igen tisztelt közönség szives támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Tóth József.

809-26.3